

GÜZEL ve ETKİLİ KONUŞMA

KONULAR

- Dil nedir?
- Konuşmayı oluşturan temel etmenler
- Güzel konuşmada diksiyon

KONFÜÇYÜS

“

Dil kusurlu olursa, sözcükler düşünciyi iyi anlatamaz.
Düşünce iyi anlatılmazsa, yapılması gerekenler doğru yapılmaz.
Ödevler gereği gibi yapılmazsa, töre ve kültür bozulur.

İşte bunun içindir ki hiçbir şey dil kadar önemli değildir.

”

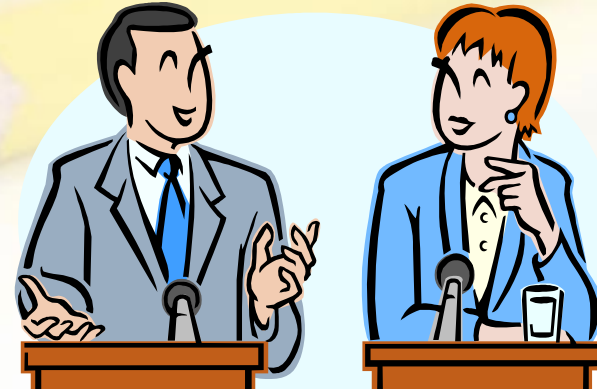
DİL NEDİR?

Dilimiz ses bayrağımızdır.

Ay-yıldızım ve dilim.
İkisi de benim
İkisi de bayrağım.
Biri göklerimin bekçisi
Biri sesimin dinletisi.
Bu vatan onlarla bütün
Bu millet onlarla üstün.
İkisi de kirlenmesin
Ele fırsat vermesin.

- Dil, insanların düşündüklerini ve duyduklarını bildirmek için kelimelerle veya işaretlerle yaptıkları anlaşma, lisandır. (TDK)

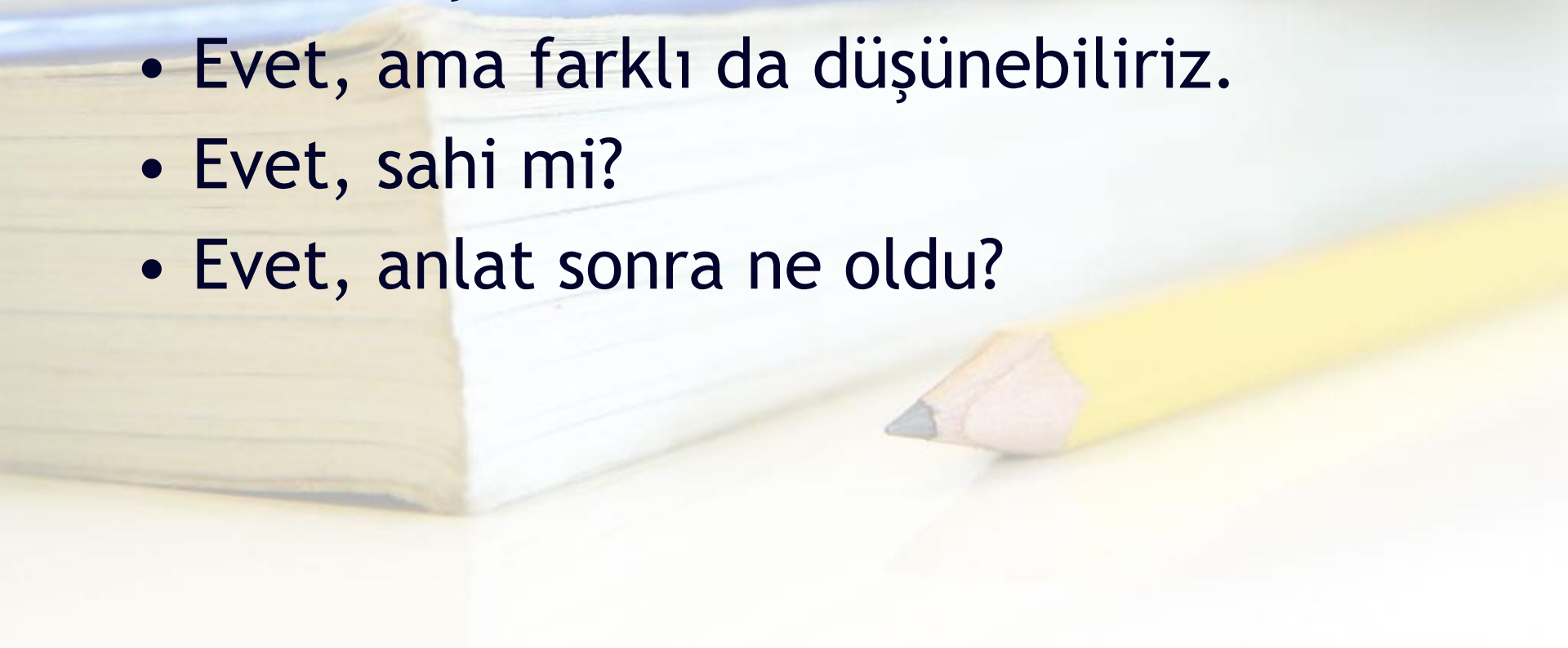

Ağlasam sesimi duyar mısınız,
Mısralarımda;
Dokunabilir misiniz,
Gözyaşlarıma, ellerinizle?

- Evet, kabul
- Evet, vay canına!
- Evet, ama farklı da düşünebiliriz.
- Evet, sahi mi?
- Evet, anlat sonra ne oldu?

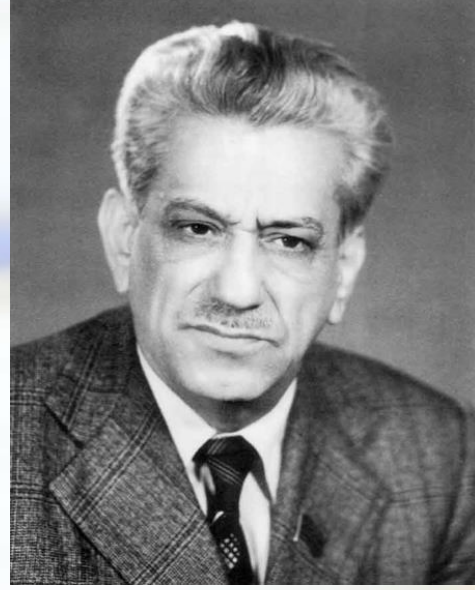
DİL;

- insanın dünyaya açılan penceresidir,
- bir ulusun kültürünün aynasıdır,
- dünyayı anlama ve anlatma biçimidir,
- bir insan topluluğuna ulus olma özelliği kazandıran en önemli öğedir.

Menim Anam

Savadsızdır,
Adını da yazabilmir
Menim anam...
Ancag mene,
Say öğredib,
Ay öğredib
İl öğredib
En vâcibi dil öğredib
Menim anam...
Bu dil ile tanı mı şam
Hem sevinci
Hem de gamı
Bu dil ile yarat mı şam
Her ş i'rimi,
Her nağ memi,
Yoh men heçem,
Men yalanam,
Kitap kitap sözlerimin
Müellifi: Menim anam!...

Bahtiyar Vahabzâde

- “Türk dili, dillerin en zenginlerindendir; yeter ki dil şuurla işlensin.”

-

Gazi Mustafa Kemal

Güzel dil Türkçe bize
Başka dil gece bize
İstanbul konuşması
En saf, en ince bize.

Ziya GÖKALP

KONUŞMA NEDİR?

- Konuşma, insanın aklını kullanma sanatıdır.
Eflatun
- Hiçbir şey bizi konuşma tarzımız kadar ele vermez.
Earl Nigtingale
- Konuşma sanatını bilen adam düşündüklerinin hepsini söylemez; fakat söylediklerini düşünür de söyler.
Aristo

- Konuşma, konuşanın, başkalarını ilgilendireceği ön yargısı ile ve onlarla bir anlaşma sağlamak amacıyla, düşündüklerini, dil ve ses kalıpları halinde, haberleşme kanalları aracılığıyla aktarması ve tepkilerini kontrol ederek, bu eylemi geliştirmesidir.

- Konuşma ve dinleme eğitimsizliğimiz yüzünden;

- Ana, baba, çocuk ilişkilerimiz
- Komşuluk, arkadaşlık ilişkilerimiz
- İş çevremizle ilişkilerimiz
- Öğretmen ve öğrenci ilişkilerimiz
- Kendi iç iletişimimiz

BAŞARILI OLAMIYOR!

“ İnsanda dilince deęiřir kader,
Ya yurda bař olur, ya bařı gider. ”

B.Kemal aęlar

KONUŞMA TÜRLERİ

- 1) Konularına
- 2) Biçimlerine
- 3) Sürelerine
- 4) Niteliklerine

Konularına Göre Konuşmalar

- 1) Bilimsel konuşmalar
- 2) Sanat konuşmaları
- 3) Politika konuşmaları
- 4) Dinsel konuşmalar
- 5) Teknik konuşmalar
- 6) Ticari konuşmalar
- 7) Sosyal konuşmalar
- 8) Günlük konuşmalar

Konuşmaların Biçimlerine Göre

- 1) Yazısız konuşma
- 2) Yazılı konuşma
- 3) Karma konuşma biçimleridir.

Sürelerine Göre

- 1. Uzun Konuşmalar
- 2. Kısa Konuşmalar

“Hayatta en hakiki mürşit ilimdir.”

Mustafa Kemal Atatürk

Niteliklerine Göre

Hazırlıklı Konuşmalar

- Açılış ve takdim konuşmaları
- Konferans
- Sempozyum
- Açık oturum
- Münazara
- Mülâkat
- Anket
- Hazırlıksız Konuşmalar
- İkili sohbet
- Grup sohbeti
- Tartışma
- Farklı Konuşmaları değerlendirme

Etkili Konuşmayı Sağlayan Etmenler

- Etkili sunuş yapmak isteyen bir hatip dinleyicinin **gözüünü, kulağıını ve gönlünü** etkilemek zorundadır.

- 1. Verilecek olan MESAJ
- 2. Ortamda bulunan DİNLEYİCİ
- 3. Konuşmayı yapan KİŞİ

Etkili konuşma;

- • Yıkıcı değil yapıcıdır,
- • İlginç ve değerli konuları kapsar,
- • Belirli bir amaca yönelir,
- • Konuşmayı etkileyen etkenleri çözümleyerek oluşur,
- • Sağlam bir konuşma temeli üzerine kurulur,
- • Dinleyicilerin ilgi ve dikkatini toplar,
- • Sağlam bilgilere dayanır,
- • Uygun ses tonu, el ve yüz hareketlerini gerektirir,
- • Çok uzun değildir
- • Açık ve anlaşılırdır,
- • Konulara başka bir açıdan bakar.
- • Bilinmeyen terimler yer almaz.
- Mizah duygusu vardır.

- Bir sunuŖa hazırlanmamak, başarısızlık için hazırlanmak demektir.

Konuşma için hazırlık yaparken şu noktalar tespit edilmelidir:

- □□Konuşmanın amacı
- □□Konuşma süresi
- □□Ne tür bir konuşma yapılacağı
- □□Konuşma ve konuşmacıdan beklentileri belirleme.
- □□Konuşma sırasında kullanılacak araçları seçme ve hazırlama
- □□Konuşmanın yapılacağı yerin fiziksel özelliklerini inceleme.
- □□Konuşma metnini hazırlama
- □□Hitap edilen topluluğun (dinleyicilerin) özelliklerini belirleme

NASIL KONUŞMALI

- Benim sevdiğim konuşma, düpedüz, içten gelen, lezzetli, şiirli, sıkı ve kısa kesen bir konuşmadır. Güç olsun, zararı yok; ama sıkıcı olmasın; süsten, özentiden kaçsın. (MONTAIGNE, *Denemeler*,

Etkili Konuşmayı Sağlayan Etmenler

Konuşmaya bařlarken Cesaret ve Güven

- Konuşmacı kürsüye ya da sahneye yaklaşırken dinleyicide ilk izlenim oluşur. En iyi strateji emin adımlarla yürümek, notları hızlı bir şekilde düzenlemek, dinleyicilere göz atmak ve derin bir nefes alarak konuşmaya başlamaktır.

Beden Dili

Beden dili , yüzümüzün ve vücudumuzun başkalarına Söyledikleridir..

İletişimde beden dili, ses ve sözcüklerin etkisi şöyledir.

% 55	Beden Dili
% 38	Ses tonu
% 7	Sözcükler

r

Mimikler

İnsan vücudunun en dikkat çeken bölümü “yüz”dür. Konuşmanız süresince yüzünüzde duygu ve düşüncelerinizi yansıtacak bir anlatım içinde olmalıdır. Konuşmanızın duygu ve düşünce örtüsüyle yüzünüzün anlatımı uyum içinde olmalıdır. Örneğin bir fıkra anlatırken yüz ifadeniz mütebessim olmalıdır.

Jestler

- Jestler doğal bir biçimde yapılırsa, konuşmamız canlılık kazanır, sözcüklerimiz renklenir. Ne var ki jest ve mimikler önceden planlanmaz. Konuşmaya kendimizi kaptırdığımızda kendiliğinden oluşur. Örneğin “alabildiğince geniş bir alan” derken elimizi ve kolumuzu açabiliriz.

Duruş ve Mesafe

Konuşmacının duruş biçimi dinleyenler üzerinde sessiz bir mesaj oluşturarak, olumlu ya da olumsuz etkiler bırakır. Tek bir doğru sunuş biçimi yoktur. Doğru duruş biçimi, size en rahat gelen, kendinizi rahat hissettiğiniz biçimdir

Göz

- Dinleyicileri etkilemek isteyen konuşmacılar, onların gözlerinin içine bakarak konuşmalıdırlar.
- Etkin iletişim için bakışların yumuşak, güvenli olması ve dinleyicilerle göz teması kurulması gerekmektedir.

Görünüş - Giyim

- Giyim - kuşam, bireyin sözleri ve bedeni kadar dinleyenler için bir mesaj oluşturur. Konuşma konusu ne kadar önemli olursa olsun, konuşmacının giyim - kuşamının yer ve zamana uygun olmaması halinde dinleyicilerin ilgisini çekmeyecektir.

Ses Kullanımı

- Ses, ortamın büyüklüğüne, dinleyicilerin sayısına uygun olarak, ne zayıf ne de yüksek tonda olmalıdır. Derin ve içten bir ses tonu karşıdaki insana güven telkin eder. İyi bir konuşmacı sesini; tek düze olmadan, gerektiğinde yükselip alçalabilen tonda kullanmalıdır.

Diksiyon,

sesin güzel çıkmasını ve sözlerin doğru
seslendirilmesini amaçlayan sanatın
adıdır.

- 1.Söyleme kusurları
  - a)Gevşeklik
- 2.Pelteklik
- 3.Tutukluk
- 4. Kekeleme
- 5. Asalak sesler
- 6. Yanlış vurgulama, Duraklama, Tonlama, Tekdüzelik
- 7. Atlama
- 8. Doğru Nefes Alma
- 9. Ses Eğitimi

SÖYLEME KUSURLARI

- Çeşitli seslendirme kusurları nedeniyle söylenenler yeterince anlaşılamaz ve tekrar edilmek zorunda kalınır. Konuşmacı harfleri doğru telaffuz edemeyebilir veya konuşurken bazı heceleri yutabilir. Harflerin hatalı telaffuz edilmesi karşılıklı konuşmalarda pek dikkat çekmese de topluluk karşısında veya mikrofondan yapılan konuşmalarda derhal dikkat çekerler.

Boğumlanma aygıtlarının yani gırtlak, boğaz, çene, dil, damak, en çok da dil ve dudakların gevşekliğı yani tembelliğıdir. Gevşeklik harf ve seslerin, sözcüklerin anlaşılmasına neden olur.

U ve İ harflerini söylüyormuş gibi U ağzını büz, İ ağzını ger.

- Günde 3 dakika, sabahları yapılır.
- Dudak kaslarını geliştirir.
- Dudak kasları kuvvetli olan sesin çıkışına hakim olur.

Kurşun kalem çalışması:

- Kurşun kalem dik olacak şekilde ağza alınır. Yarım santimetre kadar ağza girecek şekilde dişlerin arasına sıkıştırılır.
- Bu şekilde roman sayfasının yarısı heceleyerek vurgulu okunur

Dil gerilmesi:

- Dilini sell, ger: dil en önemli konuşma organımızdır.

Pelteklik

- Bir harfin çıkarılamayarak bir diğeri ile değiştirilmesidir. Bu durum dilin yeterince eğitilmemesinden, lehçelerin yapısından veya bazı dillerin fazla etkisinde kalmaktan kaynaklanabilir. Türkçe üzerinde tespit edilen pelteklik türleri şunlardır:

- Ze-leştirme : şarj →şarz; jilet →zilet , herkes ---→ herkez
- Le-leştirmek :) merhem→ mehlem , birader→bilader
- Ye-leştirme : Müezzin→ meyzin, iade → iyade, gönlüm→göynüm
- Pe-leştirme : Kıbrıs →Kıprıs, leblebi →leplepi
- İnce â yerine kalın a söylemek : Kamal, kağıt, Kazım

ATLAMA

- Hanımefendi→hanfendi,
- nasılsınız→ nassınız ,
- Galatasaray→gassay
- Kilitledim→kitledim

TUTUKLUK

- Bu, bu bizim--- şerefimiz--- olacak --- diye -- uzun uzun----- bize bize anlattı.

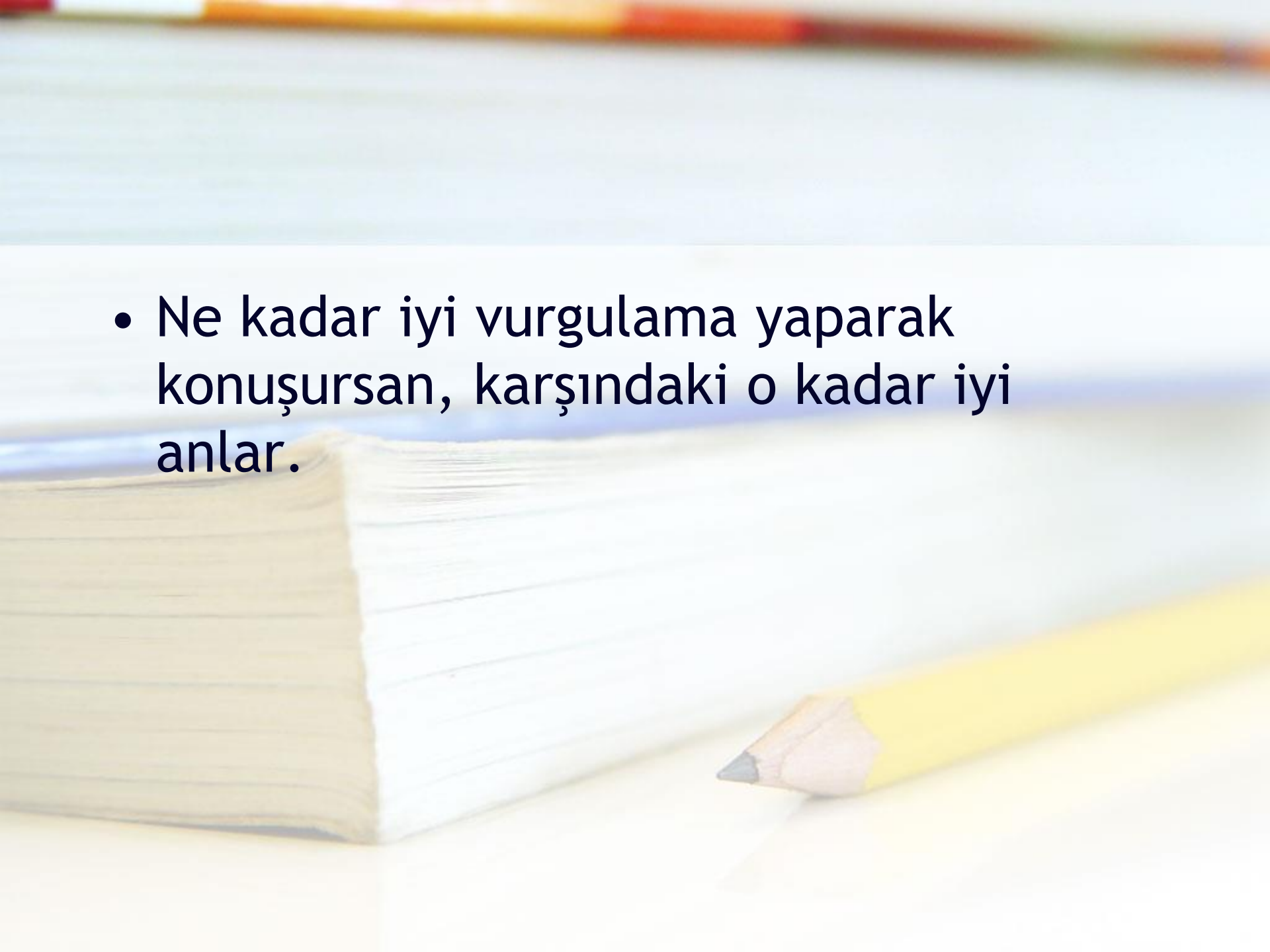
- **KEKELEME**

- ASALAK SESLER

- Bana **şey** dedi. Bugün yıldönümü olduğu için **eee şey** yapacaktık. Tören salonunu düzenleyecektik.
- **Evet** sevgili dinleyenler. Bugün yine sizlerle birlikteyiz. **Evet** bugünkü konumuz çalışmanın fazileti hakkında.

- Ne kadar iyi vurgulama yaparak konuşursan, karşındaki o kadar iyi anlar.

» ***SOLUMA***

- ***DOĞRU NEFES ALAN DOĞRU SES ÇIKARIR.***

NEFES KONTROLÜ

- Nefes alırken önce karın bölgesi şişmeli, sonra ciğerlerin tamamı,
- Nefes verirken önce karın bölgesi inmeli, sonra ciğerlerin tamamı inmeli.

NEFES EGZERSİZİ

- Nefes al -göbek- sonra ciğerleri kullan. Sayı arttıkça zorlama oldukça nefes açılır.
- 1 den 5 e sayarak nefesi ver.
- Sonra 10, 20 ye 30 u zorla 50 de bitir.
- Her gün artır.
- Her defasında 1 den başla

SES EĞİTİMİ

- Güzel ses burun ve gırtlaktan dengeli olarak çıkan sestir.

- 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, ...80,....90, ...
98, 99,100
- 1 den 100 e kadar belirli bir ses tonu
ile say

- MAN, MEN, MİN, MON, MUN, MÜN, MIN, MÖN
  - Mmmmmmmmmmmaaaaaaaaaaaaaaaaannnnnnnnnnnnnnnnnnn
  - Ağız kapalı burundan   ağızdan   ağız kapalı
burundan
- Man sesi çıkarılırken harfler arasında kesinti olmayacak.
  - Sesi kuvvetlendirir.

- 1, 2, 3, 4, 5, 4, 3, 2, 1
- 1 den 5 kadar sesin şiddetini arttırarak say, aynı şekilde azaltarak geriye doğru say.

» **Dikkat!**

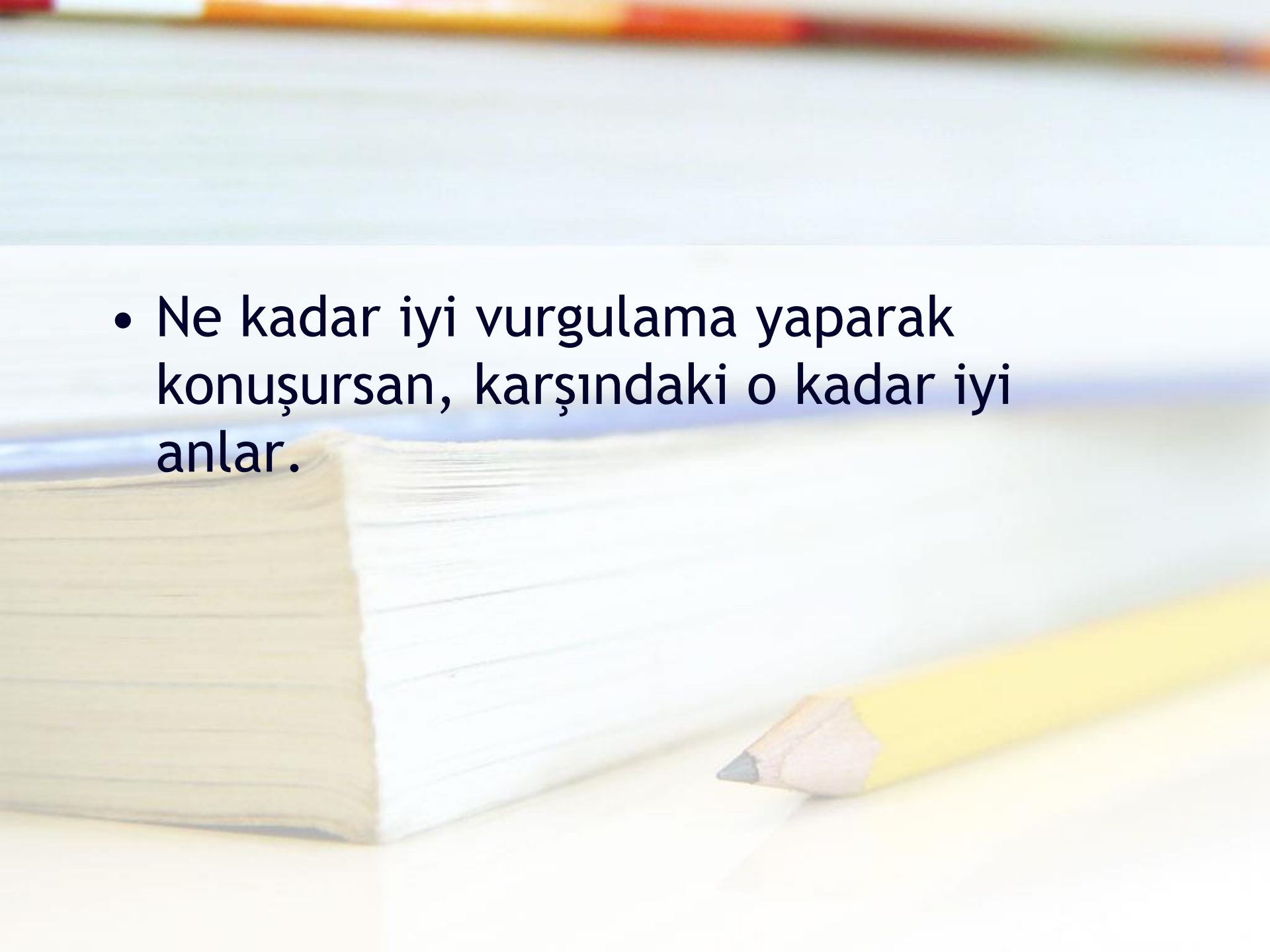
- Toplum karşısında konuşmadan önce çok sıcak veya soğuk içecekler içilmemeli

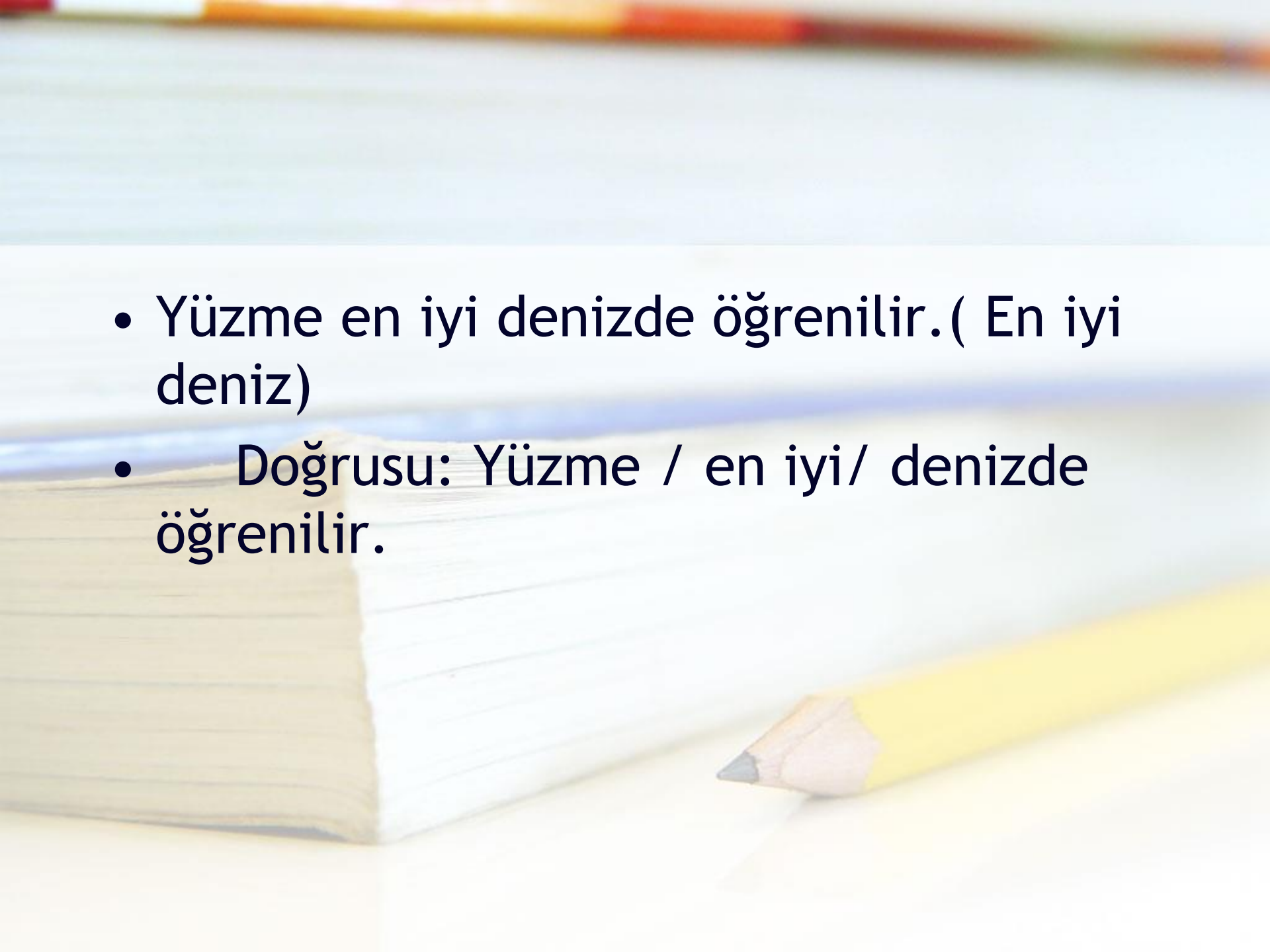

- **YANLIŞ VURGULAMA- TONLAMA-
DURAKLAMA- TEKDÜZELİK**

- Ne kadar iyi vurgulama yaparak konuşursan, karşındaki o kadar iyi anlar.

-
- The background of the slide features a close-up, shallow depth-of-field photograph of a yellow pencil with a sharpened lead tip, resting on a white, lined notebook page. The pencil is positioned diagonally from the bottom right towards the center. The notebook's pages are visible, showing horizontal ruling lines. The overall lighting is soft and even, creating a clean, educational aesthetic.
- Yüzme en iyi denizde öğrenilir.(En iyi deniz)
  - Doğrusu: Yüzme / en iyi/ denizde öğrenilir.

- Oku baban gibi, eşek olma.

SONUÇ

- Konuşmamızın etkili olması için;
- 1. Hazırlık yapmalı
- 2. Ses tonumuzu konunun muhtevasına göre ayarlamalı
- 3. Kelimeleri doğru telaffuz etmeli
- 4. Konuşmamızı jest ve mimiklerle desteklemeliyiz .

UNUTMA!

- " Herkes Konuşma Yeteneğini Geliştirebilir. "

- Sözüünü bilen kişinin
- Yüzünü ağ ede bir söz
- Sözüünü pişirip diyenin
- İşini sağ ede bir söz
- Söz ola kese savaşı
- Söz ola ağulu aşı
- Balıla yağ ede bir söz
-
- Kişi bile söz demini
- Demeye sözün kemini
- Bu sunan cehennemini
- Sekiz uçmağ ede bir söz
-

Yunus Emre

» Kaynakça:

- Doğan Aksan, Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim
- Tahsin Banguoğlu, Türkçenin Grameri
- Muharrem Ergin, Türk Dil Bilgisi
- Muharrem Ergin, Türk Dili
- Birol Vural, Doğru ve Güzel Konuşma
- Esra Uluç, Güzel Konuşmak İstiyorum
- Dilbilim 1- 2, MEB Yay.
- (<http://www.dusunenadam.com.tr/dil-ana.htm>)
- www.dilimiz.gen.tr
- <http://www.turkcan.org/makalelerview.asp?key=283>)

- **Güzel Konuşma ve Yazma, MEB Yay.**
- **Türk Dili ve Edebiyatı Kompozisyon-2, MEB Yay.**

- .....Teşekkür Ederiz.

